

KRONIKA WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO ATK

A. I semestr 1975/76 r. *

I. INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 1975/76

Uroczystość inauguracji r. ak. 1975/76 w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie odbyła się 23 X 1975 r. w kościele pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia NMP na Bielanach. Rozpoczęła ją Msza św. koncelebrowana pod przewodnictwem J. Em. ks. kard. S. Wyszyńskiego, Prymasa Polski, Wielkiego Kanclerza ATK. Homilię wygłosił ks. bp doc. dr hab. K. Majdański. Podkreślił w niej zasadnicze rysy programu uczelni — budowanie formacji duchowej i intelektualnej studentów. Przypomniał też o potrzebie prawdy, miłości i pokory w postawie człowieka nauki.

Po odśpiewaniu przez chór akademicki hymnu państwowego rektor ks. prof. dr J. Stępień powitał przybyłych gości m. in. przedstawicieli episkopatu oraz władz państwowych. Wyraził przy tym podziękowanie za życzliwy stosunek państwa do ATK, przejawiający się we włączeniu do planu inwestycyjnego na lata 1976—80 budowy nowego gmachu Akademii. Następnie podał założenia programowe uczelni w nowym roku akademickim. Wynikają one z przesłanek uniwersalnych (wychowywanie studentów w duchu służby bliźniemu i angażowanie się po stronie sprawiedliwości i pokoju) oraz lokalnych — realizowanie potrzeb kościelnych i państwowych. Wykonywaniu tych założeń mają służyć przede wszystkim badania interdyscyplinarne w zakresie antropologii, które zostały włączone w plan pracy Akademii. Wyniki badań będą zastosowane przy podejmowaniu problematyki rozwoju, zagadnień demograficznych oraz problemu sprawiedliwości społecznej i kultury. Nowopowstały Zakład Teologii Praktycznej, kierowany przez ks. bp. K. Majdańskiego, będzie uwzględniał w swej pracy badawczej zagadnienie rodziny i roli kobiety w dzisiejszym społeczeństwie. Na zakończenie ks. rektor podkreślił, że kierownictwo uczelni jest świadome ważności spraw dydaktycznych oraz wychowawczych w szkole wyższej. W tym celu zostanie położony większy nacisk na unowocześnienie sposobów nauczania przez wprowadzenie nowych technik.

Z kolei prorektor ks. prof. dr I. Subera przedstawił sprawozdanie z działalności uczelni za ubiegły rok akademicki. Był to 20 rok istnienia ATK jako samodzielnej uczelni i 56 jako kontynuatorki Wydziału Teologii Katolickiej UW.

Inauguracyjny wykład pt. *Podstawy moralności w świetle etyki chrześcijańskiej* wygłosił ks. prof. dr T. Ślipko. Prelegent wyszedł ze stwierdzenia, że każda synteza filozoficzno-etyczna zakłada u swoich

* Redakcja STV przeprasza P.T. Czytelników, że kronika za I semestr 1975/76 r. ak. ukazuje się z opóźnieniem, które powstało z przyczyn od redakcji niezależnych.

podstaw odpowiednią zasadę, względnie zasady, które przyjmuje jako pierwsze i ostateczne w porządku poznania, wyjaśniając przy ich pomocy badane aspekty porządku moralnego. Etyka chrześcijańska na przestrzeni tradycji liczącej siedem wieków stała niezmiennie na stanowisku, że największą instancją, do której myśl ludzka musi się odwołać w swoich dociekaniach nad podstawami moralności, jest Bóg jako pierwsza przyczyna wszelkiego bytu, również moralnego. Z biegiem czasu etyka chrześcijańska doszła do wyraźnego przeświadczenia, że tezę o istnieniu Boga należy pojmować jako twierdzenie filozoficzno-rozumowe, czyli wynik zastanowienia się człowieka nad sobą samym i otaczającym go światem, nie zaś jako prawdę, nie osiągalną przy pomocy samego rozumu, choć nie pozostającą z nim w sprzeczności. Przy tym założeniu etyka chrześcijańska nie przestała uważać siebie samej za naukę filozoficzną, opartą na doświadczeniu i rozumie oraz w imię tego rozumu zorientowaną w stronę najwyższego Bytu. Bóg jest dla niej pierwszą rzeczywistością, tłumaczącą tajemnicę wszelkiego istnienia i jego moralności. Następnie prelegent zaznaczył, że także dzisiaj, mimo licznych prób szukania ostatecznego uprawnocnienia etyki w samym człowieku, etyka chrześcijańska pozostaje nadal w organicznym związku z teistycznymi założeniami filozoficznymi. Chrześcijańska więc filozofia Boga i antropologia stanowią podwalinę, na której zbudowana jest normatywna konstrukcja etyki chrześcijańskiej. U jej podstaw leżą trzy zasadnicze kategorie etyczne: celu, dobra moralnego i imperatywu.

Na koniec zabrał głos ks. Prymas, podkreślając jeden z naczelných postulatów społeczeństwa katolickiego, tj. rehabilitację filozofii osoby w przeciwstawieniu do filozofii rzeczy. Na tym tle Wielki Kanclerz ATK mówił szeroko o wadze, jaką sobór watykański II nadał teologii ludu Bożego i o konieczności stałego rozwijania tego tematu. Zadanie to powinna realizować przede wszystkim każda uczelnia katolicka. Ma ona uczyć młodych ludzi zdobywcy wypracowanych w ciągu wieków przez teologię katolicką, prawosławną i protestancką. Te trzy teologie muszą prowadzić ze sobą dialog przy założeniu głębokiej znajomości swoich podstawowych zasad. Na zakończenie ks. Prymas, zwracając się do młodzieży, powiedział m. in. że należy mieć świadomość, iż jesteśmy na służbie, na wzajemnej służbie. Tego słowa „służba” nie wolno się bać. Chrystus powiedział: „Kto chce być wielkim, niech będzie najmniejszym, a kto chce być pierwszym wśród was, niech będzie niewolnikiem wszystkich”. To nikomu nie przynosi ujmy. Wszyscy jesteśmy wzajemnie sobie potrzebni, bo dopiero zależąc od siebie stajemy się ludźmi kulturalnymi. Inaugurację zakończyło wspólne odśpiewanie *Gaudeamus igitur*.

II. STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE

1. Habilitacje

Rada Wydziału Teologicznego nadała stopień doktora habilitowanego ks. dr. W. Eborowiczowi na podstawie jego dotychczasowego dorobku naukowego oraz pracy pt. *Dzieje augustyńskiej koncepcji sprawiedliwości Bożej karzącej od XVI do XVIII w.*, Pelplin 1975 ss. III, 254.

Recenzenci: prof. dr S. Gniadek z Poznania (UAM), prof. dr M. Gogacz, ks. prof. dr M. Michalski.

Kolokwium 24 XI 1975 r.

Rozprawa habilitacyjna składa się z trzech części. W cz. I autor zestawia problematykę teologiczną, prezentując wydobyte z tekstów św. Augustyna zagadnienie sprawiedliwości Bożej karzącej oraz rozwijając i przedstawiając to zagadnienie w referowanej polemice XVI i XVII w. W cz. II, nazwanej częścią filozoficzną, autor referuje myśl św. Augustyna na temat koncepcji zwierzęcia i jego cierpień oraz ukazuje polemikę z XVIII i XVIII w. dotyczącą związku między augustiańską teorią sprawiedliwości Bożej karzącej a kartezjańskim automatyzmem zwierząt. Część III stanowią apendyksy, których treść bezpośrednio dotyczy omawianych w rozprawie problemów. Autor rozbudował je w małe monografie, tworząc z nich osobną część, aby nie zaciemnić właściwej analizy teologiczno-filozoficznej.

2. Doktorat

Ks. M. Dąbrowski, *Funkcja przymiotnika hebrajskiego hay w połączeniu z yhwł, el oraz elohim*, Warszawa 1975 ss. V, 147.

Promotor: ks. prof. dr Cz. Jakubiec. Recenzenci: ks. prof. dr S. Grzybek, doc. dr hab. J. Niemczyk (ChAT).

Obrona 16 XII 1975.

Rozprawa omawia znaczenie przymiotnika hebrajskiego *hay* dla rozwoju pojęcia Boga w monoteistycznej religii izraelskiej. Rozróżnienie dwojakiej funkcji tego przymiotnika wynika z dwojakiej budowy gramatycznej zwrotów, w których łączy się on z rzeczownikami *yhwł, el* i *elohim*.

W połączeniu z rzeczownikiem własnym *yhwł* przymiotnik *hay* tworzy zwrot *hay—yhwł*, będący formułą przysięgi kultowej na wierność przymierzu, jakie łączyło Izraelitów z Bogiem Jahwe, w której to formule przymiotnik *hay* był wyrazem aktualizacji przymierza.

W połączeniu z rzeczownikami *el* i *elohim* przymiotnik *hay* określa te rzeczowniki, będąc środkiem wyodrębnienia Boga izraelskiego spośród bóstw religii politeistycznej ówczesnego środowiska. Przy czym przeszedł on pewną ewolucję znaczeniową. Pierwotnie przymiotnik *hay* był określeniem Boga, który działa, choć jest niewidzialny. Później nabrał akcentu polemicznego i wyrażał przeciwstawienie Boga izraelskiego bożkom pogańskim. W ten sposób stworzył językową podstawę dla monoteizmu ekskluzywnego, w którym stał się odpowiednikiem znaczeniowym przymiotnika „prawdziwy”.

III. KURSY I SYMPOZJA

1. Kurs dla duchowieństwa

Organizowany co roku, dziewiąty z kolei kurs dla duchowieństwa odbył się w dniach 9—11 IX 1975 r. pod hasłem *Odnowiona liturgia małżeństwa: tajemnica wielka w Chrystusie i w Kościele* (Ef 5, 32). Kurs rozpoczął się Mszą św. koncelebrowaną pod przewodnictwem ks. bp. K. Majdańskiego, kierownika nowo powstałego Zakładu Teologii Praktycznej ATK. Homilię wygłosił ks. doc. dr hab. J. Charytański.

Otwarcia kursu dokonał ks. rektor prof. dr J. Stępień, który podkreślił, że działalność Zakładu Teologii Praktycznej jest odpowiedzialnością naszej uczelni na potrzeby Kościoła w Polsce. Rektor życzył wszystkim uczestnikom, aby rozpoczęty kurs homiletyczno-katechetyczno-liturgiczny był nie tylko pouczeniem i upomnieniem, ale i umocnieniem naszej

wspólnoty wiary. Następnie przemówił ks. kard. S. Wyszyński, wskazując na doniosłe znaczenie podjętej przez ATK tematyki małżeństwa i rodziny. Na temat ten istnieje szereg wypaczonych opinii. Stąd naczelnym zadaniem Kościoła i jego duszpasterzy jest wychowywanie społeczności ludzi wierzących do wspólnoty, urzeczywistniającej się coraz doskonalej jako lud Boży żyjący w Chrystusie i z Chrystusem. Do poprawnego realizowania tych zadań ma służyć także teologiczna refleksja nad małżeństwem z punktu widzenia katechetyki, homiletyki i liturgiki.

Pierwszego dnia ks. dr M. Wolniewicz wygłosił wykład pt. *Tematyka małżeńska w Piśmie św. na tle czytań odnowionego rytuału małżeństwa*. Autor zajął się charakterystyką ksiąg biblijnych SN i NT, z których zaczerpnięto czytania, oraz najbliższego kontekstu, w jakim znajdują się one w księgach świętych. Ukazał też doktrynalną treść czytań (miłość, wierność, życie z Bogiem, płodność, równouprawnienie małżonków, społeczna wartość małżeństwa itd.) oraz ich życiowe wartości. Na koniec zaproponował kilka zestawów czytań ułożonych według różnych kryteriów natury nie tylko teoretycznej, lecz także praktycznej. Ks. dr S. Czerwik wygłosił referat pt. *Teologia odnowionej liturgii małżeństwa*. W świetle zasad *lex orandi — lex credendi* autor rozważył następujące zagadnienia: małżeństwo jest sakramentem wiary, zakłada i budzi wiarę małżonków oraz całej wspólnoty chrześcijańskiej, uczestniczącej w liturgii. Postulowane przez sobór (KL 78) sprawowanie sakramentu małżeństwa z zasady podczas Mszy św. nie jest tylko uświęceniem obrzędu, lecz opiera się na głębokim związku między małżeństwem jako znakiem miłości i Chrystusa i Kościoła a tajemnicą Eucharystii. Natomiast przewidziana w rytuale możliwość udzielania małżonkom Komunii św. pod obiema postaciami domaga się odpowiedniego przygotowania katechetycznego narzeczonych i całej wspólnoty wierzących, biorących udział w tej uroczystości. Na zakończenie prelekcji autor wskazał na związki, jakie w odnowionej liturgii zachodzą między małżeństwem a chrztem oraz misją Kościoła w świecie.

W drugim dniu kursu dr M. Braun-Gałkowska mówiła nt. *Relacje międzyosobowe w małżeństwie i rodzinie*. Prelegentka stwierdziła, że istnieje wiele typów związków między ludźmi, ale tylko jeden staje się sakramentem: małżeństwo. Trwałość i jakość tego związku jest w poważnym stopniu uzależniona od typu relacji. Dziś, kiedy łączące małżonków związki materialne czy prawne tracą znaczenie, wydaje się, że tylko relacja bezpośredniej interakcji międzyosobowej może realnie kształtować wspólnotę małżeńską i rodzinną. Temat *Liturgia i praktyka duszpasterska Kościoła związana z małżeństwem w oczach świeckich* został przedstawiony przez mgr. J. Turnau. Prelegent omówił pracę zawodową kobiet, która w Polsce wpływa na kształtowanie się modelu rodziny oraz stwarza nowe problemy etyczne. Stąd obok zagadnień etyki seksualnej powinno się podejmować w duszpasterstwie małżeństw także tematy z zakresu szerszej pojętej problematyki współczesnej rodziny. Następnie ks. bp dr W. Miziołek, przewodniczący Komisji Episkopatu d. s. duszpasterstwa ogólnego, przedstawił główne założenia i idee przewodnie nowego 3-letniego programu duszpasterskiego pod hasłem *Człowiek w planach Bożych*. Na tym tle omówił tematykę i zagadnienia ogólnopolskiego kaznodziejstwa w roku liturgicznym 1975/76. W godzinach popołudniowych odbyły się konwersatoria: homiletyczne, katechetyczne i liturgiczne (każde w trzech grupach), podejmujące różne tematy z zakresu teologii małżeństwa i rodziny.

W trzecim dniu przemówienie końcowe wygłosił ks. rektor J. Stępień, podsumowując osiągnięcia kursu oraz dziękując ks. prof. dr J. Charatyńskiemu za zorganizowanie kursu i przewodniczenie jego pracom. Bezpośrednio po kursie w dniach 11—13 IX odbyły się rekolacje dla duchowieństwa, które prowadził ks. dr M. Wolniewicz.

2. Nowy Zakład Teologii Praktycznej

Dnia 18 XI 1975 r. w rektoracie ATK odbyła się konferencja prasowa poświęcona Zakładowi Teologii Praktycznej. Historię Zakładu, jego specyfikę i działalność przedstawił ks. dr B. Mierzwiński, adiunkt Zakładu, w zastępstwie kierownika, ks. bp. K. Majdańskiego. Zakład Teologii Praktycznej jest nową instytucją na Wydziale Teologicznym ATK. Został powołany do istnienia zarządzeniem nr 29/ozg Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 29 IV 1975 r. w sprawie zmian organizacyjnych w ATK. Zakład ma na celu rozszerzenie i ściślejsze powiązanie osiągnięć naukowych ATK ze współczesnym życiem Kościoła i społeczeństwa katolickiego. Pierwszą cechą Zakładu jest nastawienie na problematykę małżeństwa i rodziny. Drugą jest jego charakter interdyscyplinarny ze względu na szeroki wachlarz podejmowanych zagadnień. Trzecia cecha polega na takim ukierunkowaniu programu działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej, aby wypracować naukowe podstawy duszpasterstwa rodzin poprzez całościowe ujęcie problematyki rodziny. Z inicjatywy Zakładu wprowadzony został biuletyn teologii małżeństwa i rodziny do *Collectanea Theologica*.

3. Studyjne dni soborowej odnowy doktrynalnej

Dla uczczenia 10. rocznicy zakończenia soboru watykańskiego II zorganizowano 1—3 XII 1975 r. studyjne dni soborowej odnowy doktrynalnej. Na uroczystość otwarcia przybył ks. kard. Prymas Polski S. Wyszyński, który odprawił Mszę św. koncelebrowaną. Homilię wygłosił ks. prof. dr S. Grzybek, akcentując fundamentalną zasadę chrześcijaństwa — miłość Boga i człowieka, która się przejawia m. in. w braterskiej służbie doskonałej środowisko życia oraz umacnianiu jedności i pokoju w całej rodzinie ludzkiej.

W przemówieniu inauguracyjnym ks. prof. dr J. Stępień wskazał na żywą pamięć uczelni o osobie ojca św. Jana XXIII. Przejawia się ona w urzeczywistnianiu idei wielkiego Papieża, w szczególności postawy dialogu ze wszystkimi ludźmi oraz otwarcia na humanistyczne wartości człowieka i świata. Następnie ks. Prymas podzielił się wspomnieniami z okresu prac soborowych, zwracając uwagę na rolę teologii ludu Bożego. W jej centrum znajduje się człowiek w jego wymiarze eschatologicznym. Tego samego dnia ks. prof. dr I. Różycki wygłosił wykład nt. *Vaticanium II początkiem nowej ery w teologii*. Następnie została otwarta wystawa pod hasłem *Katolickie publikacje instrumentem soborowej odnowy*.

Drugi dzień rozpoczął się Mszą św. w intencji Ojca św. Pawła VI. Homilię wygłosił ks. doc. dr hab. M. Fąka. Dalszą część programu rannego wypełniły wspomnienia o. prof. dr. F. Bednarskiego z działalności soborowych ekspertów oraz referat ks. prof. dr. S. Olejnika pt. *Centralne idee doktrynalne zawarte w soborowych uchwałach*. W godzinach popołudniowych dyskują dla pracowników naukowych na temat

Publikacje książkowe związane z soborem zagaił ks. bp doc. dr hab. B. Bejze.

Msza św., rozpoczynająca trzeci dzień obrad, została ofiarowana w intencji skutecznej odnowy soborowej na terenie Polski. Homilię wygłosił ks. doc. dr hab. S. Ślaga. Z kolei wysłuchano wspomnień prof. dr. S. Świerżawskiego na temat roli soborowych audytorów oraz referatu ks. prof. dr. A. Zuberbiera pt. *Dotychczasowy rozwój doktryny katolickiej dokonany pod wpływem soboru watykańskiego II*. Na zakończenie sesji odbyła się dyskusja pracowników naukowych (miejscowych i zaproszonych), poświęcona roli posoborowych czasopism w odnowie doktrynalnej. Podstawą dla dyskusji, której przewodniczył ks. rektor, były sprawozdania złożone przez naczelnych redaktorów czasopism wydawanych na ATK. M. in. szczegółowe sprawozdanie z działalności redakcji STV przedstawił ks. doc. dr hab. T. Gogolewski, wskazując przy okazji na zmiany wprowadzone ostatnio do półrocznika i trudności związane z jego redagowaniem.

IV. GOŚCIE WYDZIAŁU

Dnia 13 X 1975 r. wygłosił referat ks. prof. dr J. H. Nicolas, dziekan Wydziału Teologicznego we Fryburgu Szw. Temat wykładu brzmiał: *Wiedza i niewiedza Jezusa jako człowieka w czasie Jego życia ziemskiego*. Prelegent wyróżnił u Chrystusa poznanie udzielone Mu w sposób nadprzyrodzony w wyniku unii hipostatycznej oraz poznanie zdobyte na drodze naturalnej. Autor stwierdził, że ludzkie poznanie Jezusa nie wpływało z Jego widzenia uszczęśliwiającego, niemniej było oświetlane przez to widzenie oraz utrzymywało z nim ciągłość podmiotową i dynamiczną, choć nie przedmiotową.

W dniu 7 XI 1975 r. ks. prof. dr F. Cegiełka z USA, dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Św. Rodziny w Filadelfii, wygłosił wykład nt. *Teologia rodziny w USA*. Prelegent jest znanym działaczem polonijnym, b. więźniem hitlerowskich obozów koncentracyjnych oraz b. rektorem Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Wykład był próbą naświetlenia czynników, które stanowią źródło kryzysu rodzin amerykańskich oraz rodziny w ogóle. Jednym z zasadniczych czynników negatywnych, posiadających wpływ na współczesną rodzinę, jest egoistyczny, konsumpcyjny styl życia. Człowieka traktuje się jako rzecz, przedmiot transakcji, korzyści, zaspokojenia namiętności, ambicji nie zawsze ludzkich. W oparciu o ewangelię i naukę soboru watykańskiego II prelegent ukazał teologiczne wyznaczniki i pastoralne zalecenia odnoszące się do modelu małżeństwa i rodziny, opartego na jedności, chrześcijańskiej miłości i wspólnym doskonaleniu się członków rodziny. Wszystkie działania prowadzące do uzdrowienia rodziny mają jedną, wspólną płaszczyznę: godność osoby ludzkiej i wspólnoty wymiar życia człowieka.

Tego samego dnia ks. prof. H. Köster, wybitny mariolog, wygłosił wykład otwarty pt. *Tendencje mariologiczne w teologii zachodniej*. Prelegent zwrócił uwagę na szczególną rolę Maryi w fakcie Wcielenia. Maryja w imieniu ludzkości najdoskonalej przyjęła Chrystusa, jako nieukończony dar Boga oraz łaskę Jego zbawienia. Dlatego też Maryja jest najdoskonalszym wzorem oddania się Bogu. W tym kontekście głębiej dostrzega się sens konsekracji świata i człowieka poprzez oddanie Bogu wszystkiego za pośrednictwem Maryi.

Również tego dnia odbyło się spotkanie z grupą duńskich profesorów

i studentów z Instytutu Teologii Misyjnej i Ekumenicznej na Wydziale Teologii Dogmatycznej Uniwersytetu w Aarhus. Goście, którym przewodniczył pastor, prof. G. Pedersen, b. obserwator na soborze watykańskim II, interesowali się sprawami teologii katolickiej w Polsce i udziałem ATK w ruchu ekumenicznym.

W dniach 9—20 XI 1975 r. przebywał w Polsce ks. prof. J. Ziegler, kierownik Zakładu Teologii Moralnej Uniwersytetu J. Gutenberga w Moguncji. Dnia 11 XI wygłosił na ATK referat pt. *Eutanazja w świetle etyki chrześcijańskiej*. Prelegent stwierdził, że pojęcie eutanazji jest wieloznaczne, stąd rodzi się konieczność odróżnienia aktów godzących w życie człowieka od aktów wynikających z niesienia pomocy ciężko chorym i konającym w duchu spełnianego wobec nich chrześcijańskiego obowiązku. Rolą decydującego kryterium dla wyboru tego rodzaju środków pełni zawsze godność osoby ludzkiej. Owa nietykalna godność nie pochodzi od człowieka, lecz jest darem Boga, szczególnie w następstwie samoudzielania się Boga człowiekowi w dziele zbawienia. Bóg stanowi podstawę, rację i gwarancję godności ludzkiej. Zadaniem chrześcijanina jest rozpoznanie oraz uznanie tej godności u siebie i u drugich. Każde ludzkie istnienie zasługuje na najgłębszy religijny szacunek ze względu na wieczne powołanie człowieka, co nie pozwala na traktowanie go jako obiektu materialnych kalkulacji. Godność człowieka nie zależy od jego czysto doczesnej, społecznej funkcjonalności. Nienaruszalna i nierozporządzalna godność osoby ludzkiej jest absolutną zasadą orientacyjną i kluczem w rozwiązywaniu konkretnych problemów, jakie się wiążą z eutanazją.

V. WYJAZDY ZAGRANICZNE

Ks. dr W. Kowalak, st. asystent na specjalności misjologicznej, przebywał podczas ferii letnich 1975 r. w Międzynarodowym Instytucie Misjologiczno-Religioznawczym *Anthropos* w St. Augustin k/Bonn. Celem pobytu było zorientowanie się w najnowszych tendencjach i osiągnięciach z dziedziny misjologii i etnoreligioznawstwa. W dniach 1 i 2 VII na zaproszenie Wydziału Teologicznego Uniwersytetu w Ratzbonie (RFN) ks. adiunkt dr A. Lewek wygłosił dwa odczyty: *Kaznodziejstwo w Polsce w 30-lecie powojennym* oraz *Odrodzenie kaznodziejstwa poprzez odnowę homiletyki*.

W dniach 14—17 VIII odbywał się w New Delhi XI kongres Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich (FIUC), poprzedzony debatą reprezentantów Wydziałów Teologicznych (11—12 VIII). W obydwu spotkaniach wzięło udział ok. 300 przedstawicieli nauki katolickiej z Azji, Afryki, Ameryki i Europy. Obradom przewodniczył prezes FIUC, ks. prof. dr H. Carrier, rektor Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie. Problematyka kongresu obejmowała dwa podstawowe zespoły zagadnień: 1) rozwój, populacja i sprawiedliwość społeczna; 2) koordynacja badań naukowych w Kościele. Akademię Teologii Katolickiej, członka FIUC, reprezentował rektor ATK ks. prof. dr J. Stępień oraz prodziekan Wydziału Teologicznego, ks. prof. dr J. Pasierb. Ks. rektor zabierał kilkakrotnie głos podczas obydwu zgromadzeń oraz wygłosił dwa przemówienia: w grupie czwartej, skupiającej rektorów, mówił nt. *Na drodze do koordynacji naukowych badań w Kościele*, w grupie zaś drugiej, której uczestnikami byli zasadniczo przedstawiciele trzeciego świata, ukazał problematykę związaną z zagadnieniem rozwoju i pracy człowieka. Ks. J. Pasierb w dniu 12 VIII wy-

głosił prelekcję nt. *Nauczanie i prace badawcze na wydziałach teologii wobec problemu sprawiedliwości i rozwoju ludzkiego*.

Po powrocie przedstawiciele ATK z kongresu FIUC w rektoracie uczelni odbyła się 29 VIII konferencja prasowa, którą prowadził ks. J. Stępień. Ks. rektor stwierdził, że przywódcy państwowi Indii, organizatorzy kongresu, goście na czele z kard. G. Garrone i delegatami UNESCO, a zwłaszcza Hindusi, którzy reprezentowali 28 uniwersytetów i kolegiów, okazali dużo sympatii polskiej delegacji. Z przedstawicielami uniwersytetów Indii została nawiązana stała łączność, która przejawiać się będzie przede wszystkim w wymianie czasopism i informacji.

W międzynarodowym kongresie socjologów religii (CISR) w Lloret de Mar (Hiszpania), który odbył się w dniach 31 VIII — 4 IX wzięli udział: prof. dr A. Święcicki i dr J. Słomińska, która wygłosiła referat pt. *Syndromy pojęć Boga u młodzieży uczęszczającej na katechizację w Warszawie. Propozycja metody badań*.

Ks. doc. dr hab. J. Pryszmont, ks. doc. dr hab. H. Juros i ks. dr T. Sikorski wzięli udział w spotkaniu międzynarodowego stowarzyszenia *Societas Ethica*, który się odbył w Bad Leonfelden k. Linzu w dniach 8—12 IX. Przedmiotem obrad było zagadnienie ochrony środowiska z punktu widzenia etyki chrześcijańskiej. Grupa uczestników polskich, głównie z ATK, przez swoją aktywność umocniła pozycję polskiej etyki na forum międzynarodowym. Wyrazem tego było jednogłośne wybranie ks. H. Jurosa na członka zarządu *Societas Ethica* na okres 4-letniej kadencji. W dniach 14—18 IX ks. T. Sikorski uczestniczył w kongresie stowarzyszenia francuskich teologów moralistów (ATEM) w Tuluzie. Tematem spotkania było: *Prawda i kłamstwo w medycynie*. W dniach 22—26 IX ks. J. Pryszmont, ks. H. Juros i ks. T. Sikorski byli obecni na międzynarodowym zjeździe teologów moralistów w Lucernie, poświęconym etycznej problematyce małżeństwa i rodziny.

Ks. prof. dr J. Charatyński uczestniczył w spotkaniu niemieckiego związku katechetów na temat katechezy biblijnej w Niemczech. Spotkanie to miało miejsce w Strasburgu w dniach 23—26 IX. W dniach 17 i 18 X brał udział w zebraniu zarządu europejskiej ekipy katechetycznej, które się odbyło w Rzymie. Tamże 20—22 X był uczestnikiem spotkania przedstawicieli komisji katechetycznej episkopatów Europy i katechetycznych centrów Europy, kierowanej przez ks. bp. dr. J. Strobę.

Ks. rektor J. Stępień reprezentował uczelnię 8—10 XII w Paryżu na konferencji rektorów uniwersytetów katolickich Europy zorganizowanej z okazji 100-lecia Instytutu Katolickiego. W związku z dyskusją nad koordynacją badań naukowych w ramach FIUC wskazał na możliwości włączenia się ATK do tej współpracy.

VI. WYKŁADY POZA UCZELNIĄ

Na kursie dla księży i sióstr zakonnych diecezji łódzkiej zatrudnionych w katechizacji, jaki odbył się w dniach 27—29 VIII 1975 r. w Łodzi, ks. dr A. Lewek wygłosił następujące referaty: *Głoszenie słowa Bożego w duchu Biblii* oraz *Homilia dla dzieci*.

W dniach 30 VIII — 5 IX zorganizowano w Krakowie międzynarodową konferencję naukową na temat *Stan i potrzeby badań nad zbiorowościami polonijnymi*. Na zaproszenie Komitetu Badania Problemów

Polonii PAN uczestniczył w niej wykładowca na specjalizacji misjologicznej ATK ks. dr Cz. Kamiński TChr, obecny generał zgromadzenia.

Dnia 5 IX na seminarium naukowym wykładowców teologii fundamentalnej, jakie miało miejsce na KUL, ks. doc. T. Gogolewski wygłosił referat pt. *Apologia Kościoła czy apologetyka eklezjologiczna* (por. STV 14 (1976) nr 2 s. 269—278).

Dnia 23 IX w Warszawie na posiedzeniu Komisji Episkopatu d. s. seminariów duchownych pod przewodnictwem ks. bp. dr. L. Kaczmar-ka ks. dr J. Tarnowski omówił zagadnienie pt. *Perspektywy formacji pedagogiczno-katechetycznej w seminariach duchownych*.

Ks. dr. L. Balter wygłosił prelekcję pt. *Duch Św. woła* podczas XI Tygodnia Eklezjologicznego na KUL (22—25 X). Na sympozjum naukowym, poświęconym 10-leciu zakończenia soboru watykańskiego II, jakie się odbyło w Wyższym Seminarium Duchownym SAC w Ołtarzewie, mówił nt. *Miejsce i rola zakonów w świecie*.

VII. NAGRODY

Z okazji Dnia Nauczyciela, obchodzonego po raz pierwszy uroczystie na ATK, odbyło się 18 X 1975 r. wręczenie nagród rektorskich 53 studentom wyróżniającym się osiągnięciami w nauce i pracy społecznej oraz 18 pracownikom naukowym. Z Wydziału Teologicznego nagrody otrzymali: ks. prof. J. Charytański, ks. prof. dr J. Pikulik, ks. prof. dr A. Skowronek, prof. dr A. Święcicki, ks. doc. dr hab. T. Gogolewski, ks. doc. dr hab. H. Juros, ks. dr S. Czerwik, ks. dr E. Ozorowski, ks. dr Z. Piasecki, ks. dr T. Sikorski, ks. dr E. Stanula. Ponadto wręczone zostały nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, które z Wydziału Teologicznego otrzymali ks. prof. dr J. Pasierb i ks. doc. dr hab. M. Banaszak.

Marian Graczyk